

Mirsad Hadžikadić:

Trenutno definišemo liste kandidata za izbore i ostalo nam je oko sedmicu dana za taj posao. Do iduće srijede sve liste moraju pristići od svih opština a onda će naša Centralna kadrovska komisija i Predsjedništvo odobriti te liste. Zatim uz odgovarajuću prateću dokumentaciju te liste šaljemo Centralnoj izbornoj komisiji, koja onda verifikuje sve kandidate tj. da li su prihvatljivi ili ne, što definiše sadržaj glasačkih listića za lokalne izbore 15. novembra ove godine. Prije toga smo odlučili da posjetimo što je moguće više gradova kako bismo pružili podršku i stimulisali bazu da doda što je moguće više kandidata tim listama, jer matematika procesa koji odlučuje ko pobjeđuje na izborima ili koliko kandidata će zapravo proći odnosno biti izabrani zahtijeva duže liste kandidata. Zato pokušavamo da te liste učinimo što dužima, ali u isto vrijeme održavamo privrženost svim našim principima. Ne želimo da na listama bude iko ko to ne zaslužuje, ali želimo da svi oni koji bi mogli biti na listama tu i budu, prosto zato što se glas svakom kandidatu takođe računa kao glas toj stranci, a mora se preći i prag odnosno morate postići barem 3% svih glasova kako biste bili kvalifikovani da plasirate svoje kandidate. Za stranke koje pređu taj prag se zatim posmatraju liste, i na osnovu postotka glasova koje je stranka dobila alocira se broj osvojenih mjesta, i tako se ide po listama. Dakle, to smo zapravo počeli raditi: putovati tokom posljednje sedmice dana u gradove za koje smatramo da bi se posao mogao i bolje uraditi pa bi im naša pomoć u ovom trenutku dobro došla. To se sve dešava unutar konteksta rastućeg broja Covid-19 slučajeva, povratka restriktivnih mjera po pitanju ponašanja ljudi, dnevne prakse preduzeća, te povećane medijske pažnje na vladajuće stranke koje imaju bolji pristup medijima. Situacija je interesantna. Mediji se fokusiraju na Covid-19 i brojne političke skandale. Vladajuće stranke mogu fokus medija zadržati na sebi prosto zato što oni prizvode vijesti: prije svega kontrolišu medijske kuće, a zatim kontrolišu teme o kojima je riječ u vijestima, prosto jer imaju većinu u Parlamentu pa je sve ono što oni rade bitno. Pa, mi se borimo. Pokušavamo naći najbolju moguću temu Platforme za lokalne izbore. Kao što sam ranije spomenuo tokom nekoliko naših razgovora, ovo su vremena kad ljudi pokazu svoju pravu prirodu: oni koji se bore za pozicije – što je viša to bolje i veće su šanse da će uspjeti na izborima. To nam sve pokazuje ko je u ovome zbog vlastitih interesa a ko zbog dobrobiti države i zajednice. Ovo je i vrijeme kad izbijaju međuljudski konflikti, lični problemi, bitke ljudi jednih sa drugima, međusobno

okrivljavanje, jedna ili druga vrsta nedoličnog ponašanja, a što je, prema njima, prosto kako bi eliminisali ostale. U jednu ruku sam zaista šokiran i iznenađen jer barem bi Platforma trebala biti bolja od ostalih, i ako je ovakvo ponašanje učestalo kod nas onda mogu samo zamisliti šta se dešava u ostalim strankama. Ali, oni su navikli na to i imaju mali broj ljudi koji odlučuju ko ide gdje, što je sve veliki biznis. Može se čak i kupiti mjesto na višoj poziciji na listi kandidata. Mi to ne radimo nego imamo demokratski proces u kojem ljudi koji vas najbolje poznaju zapravo daju preporuke. Zbog toga vjerovatno imamo više mogućnosti za konflikte među ljudima. Naime, rangiraju vas vaše kolege i onda vi mislite da oni treba da imaju bolje mišljenje o vama nego što oni zapravo imaju, i onda ako to lično shvatite počnete da zamjerate mnogim ljudima, što stvara mogućnost konflikta. Mi učimo. Ja sam naučio da umjesto da prepustim lokalnim opštinskim odborima da kreiraju vlastite liste i set kriterija na osnovu kojih će ocijeniti kandidate, što je često izvor konflikta (koji su kriteriji i kako ćemo ih ocijeniti), mislim da ćemo idući puta razviti jedinstveni set kriterija i reći im da tako glasaju i odlučuju. Tako bi se spriječili ti tvrdoglavi ljudi i žene da nameću svoju volju ostalima bez obzira na posljedice za samu Platformu pa samim time i zajednicu. Jer, može se desiti da eliminišete osobe koje mogu uraditi sjajne stvari za zajednicu, pa ako eliminišete takve kandidate onda se te sjajne stvari neće dogoditi. I iduće sedmice ćemo imati nekoliko putovanja kao i ove sedmice, a onda zapravo počinjemo sa ostalim putovanjima kako bismo pomogli kandidatima oko priprema za izbore. Ja naravno ne moram učestvovati u svemu tome, jer imamo snažnu organizaciju koju smo izgradili i koju nastavljamo graditi, tako da ću ja obaviti dio toga a i ostali će učestvovati.

Takođe smo odlučili da ćemo nastaviti sa protestnim šetnjama. Sljedeća je u Banjaluci. Podnijeli smo zahtjev Policijskoj upravi u Banjaluci da nam odobre održavanje protestne šetnje, u kojem smo označili jednu divnu rutu kojom bismo šetali a koja ide od samog centra Banjaluke do jednog lijepog mjesta izvan samog centra, koje je jedno od dvije lokacije na kojima je dozvoljeno održavanje protesta. Oni su takođe ograničili broj učesnika na bilo kakvim protestima na samo 50 osoba, pod izlikom Covid-19 pandemije. Mi to shvatamo i cijenimo. Prethodno je taj broj bio ograničen na 300, a zatim na 100, pa je sada ograničen na 50. To se dogodilo otprilike u isto vrijeme kad smo mi najavili da ćemo ići u Banjaluku i ne znam ima li to ikakve veze sa nama, ali znam da je to reakcija na zdravstvenu krizu u regiji. Mi ćemo ispoštovati sve propise,

pravila i mjere koje su propisali, ali ćemo, ako nam dopuste, održati simboličnu protestnu šetnju u ovom slučaju. Takođe smo donijeli odluku o još četiri-pet gradova u kojima ćemo takođe održati mirne protestne šetnje, i ponestaje nam vremena jer svake druge sedmice smo do sada održavali te mirne protestne šetnje. Ne planiramo da ih održavamo tokom mjeseca kampanje, nego ćemo ih održavati izvan mjeseca kampanje, što je do 15. oktobra. Prije toga ćemo završiti sa njima jer ne želimo da nas optuže da koristimo građanske proteste za vlastitu kampanju. Ne želimo poslati takvu poruku, pa će se zbog toga sve odigrati izvan mjeseca kampanje. Od 15. oktobra do 14. novembra je vrijeme predizborne kampanje, sa dva dana predizborne šetnje. Ovo je takođe vrijeme kada proširujemo svoje peticije. Imamo tri peticije koje se rade istovremeno, a sve su vezane za izbore: da se održe izbori, da se što prije uvedu elektronski izbori, i da se promijeni Izborni zakon. To nam daje priliku da razgovaramo sa ljudima i objasnimo šta se dešava, da objasnimo zašto su izbori važni i zašto je važno izaći na izbore i glasati, bez obzira za koga glasaju. To je takođe jedna od naših strategija: proširenje baze koja glasa odnosno koja učestvuje u glasanju. Takođe je važno odlučiti kako ćemo definisati svoju poziciju u medijima, s obzirom da nećemo biti dio nijedne koalicije. Imaju stranke koje su na vlasti, imaju opoziciona stranke, a mi se moramo pobrinuti da ne budemo viđeni kao neko ko će oduzeti glasove od opozicije, inače će nas oni optužiti da smo marionete pozicije odnosno da nas koriste oni koji su na vlasti, što nije tačno. Međutim, to je interesantna pozicija i mi moramo odlučiti kako da zaista budemo konstruktivni i donesemo promjene, te da na neki način budemo snaga koja će okupiti progresivne snage ali istovremeno zadržati svoju prirodu i moramo shvatiti kako biti fer u ovom izbornom ciklusu.

Borba se uglavnom svodi na kandidovanje pravih ljudi, gašenje vatri koje se često pale u lokalnim odborima koji podnose teret mjerenja i vrednovanja ljudi te definisanja listi, dok istovremeno razišljaju o setu lokalnih tema koje su važne i o kojima će naši kandidati govoriti kako bi uvjerali građane da su oni pravi kandidati i da smo mi prava stranka. Nastavljamo da pronalazimo podršku među građanima. Nastavljamo da pronalazimo aktiviste koji zaista pokušavaju da donesu promjene ovoj državi, ali takođe vidimo i pravu prirodu nekih ljudi koji sada očito „šopinguju“ okolo, nudeći svoje usluge raznim strankama u razmjenu za najviše moguće mjesto na listi. Kod nas to naravno ne funkcioniše, jer čim se takvi pojave mi im kažemo

da nisu dobrodošli. S druge strane, ostale stranke pokušavaju da ih uključe i onda tvrde u medijima da su oni ti kojima ljudi trče. Interesantna vremena. Istovremeno svi gledamo kampanju u Sjedinjenim Državama, kako predsjedničku tako i kampanju za pozicije u Kongresu. Bosni i Hercegovini je jako važno ko će biti predsjednik Sjedinjenih Država, jer su Sjedinjene Države viđene kao najsnažniji i vjerovatno jedini istinski saveznik Bosne i Hercegovine. Vidjet ćemo.

Bit će mnogo putovanja i mnogo aktivnosti. Ove sedmice će biti teško jer moramo da preispitamo više od 200 kandidata koji će se pojaviti na raznim listama, gdje ćemo se složiti ili ne složiti sa njihovom pozicijom na listi, odnosno prije svega da li da uopšte budu na listi a onda da li su i na pravom mjestu na listi. Bit će interesantno. Ovo je prvi put za nas. Istovremeno primjećujemo sve stvari koje smo mogli obaviti bolje. Takođe primjećujemo nedostatke naših akata, uključujući naš Statut u kojem nisu pokrivena određena pitanja koja nismo predvidjeli, i tako dalje.

Clark Curtis:

Koji je trenutni status po pitanju broja kandidata, s obzirom da ste jako blizu momentu kada morate predati liste? Kakva je situacija sa brojevima kandidata, uključujući one za gradonačelnike?

Mirsad Hadžikadić:

Kad je riječ o kandidatima za gradske vijećnike, imat ćemo između 200 i 250 kandidata. Za gradonačelnike smo izvorno mislili da ćemo imati 12 kandidata za 12 utrka za gradonačelnike, od 140, ali onda smo saznali da bi se neki od njih rađe kandidovali za pozicije gradskih vijećnika jer, ako ne vidite jasne šanse da pobijedite na izborima za gradonačelnika, onda želite veću sigurnost da ćete biti izabrani kao gradski vijećnik, jer tih je pozicija mnogo više: od 21 do 35 u zavisnosti od veličine grada. Zato znam da će neki od tih kandidata tražiti da ih stavimo na drugu listu a ne na listu kandidata za gradonačelnika. Pretpostavljam da ćemo od tih 12 imati 6-7 koji će ići do kraja sa kandidaturom za gradonačelnika, i da ćemo imati 3-5 kandidata koje ćemo podržati a koji dolaze iz drugih stranaka ili kao nezavisni kandidati u raznim dijelovima države. Dakle, bit ćemo prisutni u 35-38 opština, što je, ja bih rekao, odlično za jednu novu stranku koja je počela u potpunosti od nule. Razgovarali smo o tome, i ovo je vjerovatno prvi puta u

bosanskohercegovačkoj historiji da je jedna stranka kreirana i počela od nule umjesto da se otcijepi od postojeće stranke i tako stvori novu, ili zgrabi ljude iz postojeće stranke i tako kreira novu, centriranu odnosno fokusiranu oko osobe koja je već poznata i koja je napustila određenu stranku kako bi kreirala svoju vlastitu, te onda privukla istomišljenike iz raznih drugih stranaka. Mi smo počeli sa potpuno nepoznatim kandidatom i privukli ljude koji nisu bili u politici ranije. Interesantna vremena.

Clark Curtis:

Ja i ti razumijemo značaj toga dokle ste došli i da ti brojevi nisu pravi pokazatelj toga koliko se zapravo postiglo, ali da li predviđaš pritisak od strane opozicije u budućnosti? Misliš li da će oni reći nešto kao: „Oni su imali samo toliko kandidata!“. Očekuješ li to?

Mirsad Hadžikadić:

Moguće je. To je opasna situacija. Ako prođemo jako dobro na izborima, o tome će se govoriti jako dugo i poslat će talase šoka u pripremama za opšte izbore koji su za dvije godine, talase šoka u medijima i strankama establišmenta, čak i opozicije. Ako prođemo relativno dobro, današnji interes će se nastaviti. Ako potpuno loše prođemo, onda će i pozicija i opozicija odahnuti, i oni će istaći da je ovo bio jednosezonski ples i jednokratna uloga i da tu nema mnogo toga, jer nije lako stvoriti stranku, a protesti su bili samo bljesak. To se naravno može dogoditi samo ako oni odluče da nas potpuno srozaju krađom glasova, a ta opasnost je stvarna. Međutim, ne mislim da bi iko otvoreno slavio, prosto zato jer bi se bojali da bi došlo do negativne reakcije među stanovništvom koje bi vjerovatno vjerovalo da je to bio rezultat izborne prevare a ne nedostatka naše popularnosti. Znači, bilo bi opasno po njih tvrditi to. Analitičari će vjerovatno iznijeti svakakve izjave. Ja mislim da ćemo postići nešto između relativno dobrih i dobrih rezultata; znajući da nema elektronskog glasanja, znajući da oni broje i da trebamo vidjeti koliko dobro ćemo moći zaštititi naše glasove putem posmatrača, itd. Naravno, nismo imali dovoljno vremena da razvijemo jako dobar raspored kandidata. Imamo više vremena za opšte izbore za dvije godine. Dakle, ja sam oprezno i optimističan i zabrinut, s obzirom na to koliko smo vremena imali, da li je ova lista kandidata bila odnosno da li je najbolji set kandidata koje smo mogli imati. Mislim da će ljudi ipak glasati za nas zbog Platforme za progres, i vjerovat će kandidatima, jer naši su kandidati uglavnom nepoznati, kao što sam već spomenuo, odnosno

nikad ranije nisu učestvovali u političkom procesu. S jedne strane to ljude privlači, a s druge strane ljudi će reći da je to političko neiskustvo. Dakle, bit će zaista interesantno vidjeti šta će se na kraju dogoditi. Volio bih da imamo elektronsko glasanje tako da mogu zaista znati na čemu stojimo. Ne želim morati objašnjavati „šta ako“ scenarije, i da ne znam šta se dogodilo, i da se možda ovo ili ono dogodilo. Ne znajući objektivnu istinu, bit će teško ispraviti stvari i nastaviti. Šta ako prođete jako dobro ali vam pokradu glasove? Šta možete učiniti bolje? Zato već tražimo elektronsko glasanje. Vidjet ćemo šta možemo učiniti od logistike, da motiviramo ljude da izađu da glasaju, a onda da zaštitimo glasove koje zaista dobijemo. Pripremamo se za te scenarije.

Clark Curtis:

Kad je riječ o nadolazećoj mirnoj protestnoj šetnji u Banjaluci, bila je očito velika stvar kad ste godišnju skupštinu održali u Banjaluci, a sada tamo takođe održavate mirnu protestnu šetnju. Mora da je to ponovo značajna činjenica, s obzirom na to gdje se nalazi i da tu spajate ljude.

Mirsad Hadžikadić:

Da i ne. Nama to jeste veoma važno jer šaljemo poruku da Platforma za progres želi da bude i jeste u cijeloj Bosni i Hercegovini, te da ona djeluje u cijeloj državi a ne samo u jednom dijelu gdje boravi jedna etnička grupa. S druge strane, svi ostali pokušavaju da umanje značaj toga. Na primjer, mediji ne govore mnogo o tome - oni su fokusirani na najnovije skandale, pa njima lako manipulišu stranke na vlasti koje ih i kontrolišu. Takođe, kad mi objavimo nešto odnosno izdamo saopštenje za javnost, na primjer da idemo u Tuzlu ili u Bihać, ili kad kažemo o stvarima koje smo već uradili, mnogi ljudi na društvenim medijima komentarišu da je lako ići u Federaciju ali zašto ne odemo u Republiku Srpsku - kao da je teže tamo. Zatim odemo u Brčko, koje je distrikt koji ne pripada nijednom od dva entiteta, ni Federaciji ni Republici Srpskoj, i onda oni opet kažu da je lako ići u Brčko a što ne odemo u Republiku Srpsku, u Banjaluku. Sad najavimo Banjaluku, odnosno izdamo saopštenje za javnost da je naše Predsjedništvo odlučilo da idemo na taj i taj datum, da smo predali zahtjev da se šetnja odobri i da sada čekamo odgovor nadležnih, a komentar onda bude (a ljudi ovdje čitaju komentare više nego što čitaju sami tekst, zbog čega stranke plaćaju ljudima da pišu negativne komentare, ili imaju botove koji automatski napadaju, nasumično izabranim negativnim riječima), i to od strane ljudi koji čak i misle dobro, da je lako ići u Banjaluku, a što ne odemo u Široki Brijeg. Široki Brijeg je dio Federacije sa većinskim

hrvatskim stanovništvom. Kad sam to vidio, samo sam se nasmijao, i neko je komentarisao da će ljudi sada reći što ne idemo u Ugandu ili Tanzaniju u Africi. Šta je to? Nikad nije dovoljno. Šta god da uradite, komentar je zašto ne uradite nešto drugo. Zašto ne idete da protestujete u Sjedinjenim Američkim Državama? Dabome. Uradili smo to u Federaciji, Brčko Distriktu, a sada idemo u Banjaluku u Republici Srpskoj, ali nikad nije dovoljno. Skoro se čini da su ovi ljudi genetski ili kulturološki programirani da se žale. Ne da učine nešto, da stvore nešto, ne da predlože, ne da riješe, nego da kritikuju. Ja sam zaista zbunjen i zapanjen što nemamo filmske kritičare svjetskog ranga, na primjer. Jer mi možemo naći manu svemu. Možda je to zato što ne znamo kako da pohvalimo, da kažemo da je nešto bilo super. Skoro nikad se u bosanskom dijalogu ne čuje: „Ovo je bilo odlično, sjajno!“, nego je uvijek: „Ma vidi to! Ne mogu da vjerujem! Ja bih to deset puta bolje uradio!“. Pa, što ne uradiš? Uglavnom, mislim da smo svjetski šampioni u sportu kritikovanju svega živog. Takav je život.

Clark Curtis:

Kažeš da je u Banjaluci broj sada ograničen na 50 osoba. Predviđaš li više korištenja društvenih medija i prenos uživo kao što ste uradili na posljednjem protestu?

Mirsad Hadžikadić:

Trenutno to pokušavamo odlučiti. Neki ljudi se sad pitaju kolika bi razdaljina trebala da bude između dvije grupe od po 50 ljudi, odnosno šta ako budu dvije grupe od po 50 ljudi - koja je razdaljina između njih tako da ne možete reći da je to jedna grupa od 100 ljudi, što bi bilo nezakonito. Pravilo kaže 50. Ono ne spominje 50 ljudi u određenoj udaljenosti od neke druge grupe. Vlasti vjerovatno smatraju da, ako je to jedan te isti događaj, treba da bude ukupno 50. Naši ljudi kažu: „Čekaj malo, spominje se 50 ljudi na jednom mjestu, a šta ako imamo više mjesta? Koja je razlika ako imamo dva protesta u jednom te istom gradu, ali udaljene 3 kilometra jedan od drugog: jedan na sjevernoj strani grada, a drugi na južnoj strani grada – da li bi to još uvijek bio jedan događaj, time dolazeći do ukupnog broja od 100 ljudi? Šta znači 50?“ A ja sam na to samo rekao da mi možemo filozofirati i razgovarati o tome povazdan, ali tako je kako oni odluče da je. To je jedan događaj i oni definišu pravila igre, pa bi moglo biti bolje da jednostavno poštujemo pravila i koristimo elektronske medije da povećamo učešće i gledanost tog događaja. Ali ne znam, vidjet ćemo. Znam da će biti više od 50 ljudi koji bi voljeli da budu tamo, ali

nećemo dozvoliti više od 50 u koloni odnosno grupi ljudi koja će biti tu. Siguran sam da će biti posmatrača, koji će samo reći: „Ok, ja samo posmatram, ja nisam tu.“ Koliko udaljeni onda morate biti od grupe koja protestuje a da vas vlasti ne broje kao jednog od učesnika protesta? To je ponovo njihova mjera odnosno njihova definicija, a mi moramo biti pažljivi sa svim tim.

Clark Curtis:

Meni je ovo fascinirajuće, jer vi kreirate vodstvo grada. Radite nešto sasvim novo, što oni nemaju čak ni u knjigama i s čim ne znaju ni šta da rade, i čini mi se da je: „Ako nam se sviđaju, ovolika je razdaljina. Ako nam se ne sviđaju, onda je ovolika.“

Mirsad Hadžikadić:

To je tačno, mi ih navodimo da drugačije razmišljaju o skoro svemu. Ali, neko to mora, i drago nam je da smo mi u toj poziciji odnosno da igramo tu ulogu. Jedna stvar koju bih zaista volio da kažem, i spomenuo sam to ranije danas na jednom od sastanaka odbora u jednom od gradova koji smo posjetili, gdje su spomenuli da se teško boriti protiv sve te korupcije i svih tih ljudi koji su na pozicijama i koji su ušli u politiku samo kako bi napredovali u životu i došli na pozicije s kojih mogu krasti, da se zaista teško boriti protiv njih. Ja sam rekao: „Slušajte, samo pogledajte u prošlost. Da, počeli smo od nule i došli smo niotkuda, ali sa sigurnošću mogu reći da smo već promijenili politički pejzaž i historiju ove države jer smo uticali na veliki broj ljudi i veliki broj odluka. Zato zamislite, ako smo to uradili do sada sa mnogo manje nego što imamo sada, onda zamislite šta možemo učiniti u budućnosti sa još više ljudi koji nam se pridružuju svakodnevno.“